

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 6111224814
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6111224814.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v spore žalobcu A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Y. XX, XXX XX N. N., zastúpeného JUDr. Karínou Uhrínovou, advokátkou, so sídlom Námestie Š. Moysesa 4, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. X, XXX XX N. N., o zaplatenie zmenkovej sumy 4.000 € s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoZm/2/2015-178 z 30. júla 2015, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobcovi n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 43CoZm/2/2015-178 z 30. júla 2015 potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 65CbZm/1/2012-155 z 1. októbra 2014 a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej aj „ZZŠ“) pri posudzovaní platnosti zmenky z hľadiska jej formálnych náležitostí, pričom príslušné ustanovenia tohto zákona aj citoval vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd vyslovil súhlas so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcom predložená zmenka spĺňa náležitosti tzv. zmenky vlastnej v zmysle čl. I, § 75 ZZŠ. Keďže žalovaný v námietkach poprel svoj podpis na zmenke a na námietkach zotrval, súd prvej inštancie postupoval správne a v súlade so zákonom, keď na posúdenie pravosti podpisu žalovaného na predloženej zmenke nariadil znalecké dokazovanie súdnym znalcom z odboru písomznalectva, odvetvia ručného písma (identifikácia pisateľa). Zo záveru znaleckého posudku č. 31/2014 z 19. júna 2014 znalkyne A. A. I. Z. vyplýva, že podpis na zmenke z 12. decembra 2010 je pravým podpisom žalovaného. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý v zmysle záveru znaleckého posudku považoval za nespornú skutočnosť, že predloženú zmenku podpísal ako vystaviteľ žalovaný.

2. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že zmenka je dokonalý cenný papier, preto pre uplatnenie

práva z nej, resp. splnenie povinnosti z nej, nie je potrebné skúmať právne vzťahy medzi osobou oprávnenou zo zmenky, resp. majiteľom zmenky a osobou zo zmenky povinnou, v tomto prípade žalovaným ako vystaviteľom zmenky. Práva majiteľa zmenky vyplývajú zo samotnej zmenky. Súd prvej inštancie preto nepochybil, keď nevykonal ďalšie žalovaným navrhnuté dokazovanie ohľadne vzťahov medzi žalobcom a žalovaným a nezisťoval ani prípadnú telefonickú komunikáciu účastníkov konania v čase vystavenia zmenky.

3. K námietkam žalovaného v odvolaní odvolací súd uviedol, že pokiaľ žalovaný tvrdil, že neprevzal od žalobcu sumu 4.000 € a sám žalobca túto skutočnosť nepreukázal, nemá to vplyv na platnosť zmenky, keďže zmenka je cenným papierom, ktorý v sebe obsahuje práva a povinnosti na ňu sa viažúce, bez ohľadu na právny vzťah, na základe ktorého bola vystavená. Rovnako tak skutočnosť, že žalovaný sa v čase vystavenia zmenky, ktorá bola vystavená v Banskej Bystrici dňa 12.12.2010 nenachádzal v Banskej Bystrici, ale v Bratislave, nemá vplyv na platnosť zmenky. Podstatné je, že žalovaný zmenku ako vystaviteľ podpísal, teda svojím podpisom potvrdil svoj záväzok vyplývajúci zo zmenky. Podľa úpravy čl. I, § 75 ZZŠ sa pre platnosť zmenky vyžaduje to, aby bol na nej uvedený údaj o dátume a mieste vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa, čo žalobcom predložená zmenka spĺňa. Pre posúdenie platnosti zmenky je dôležité, aby na nej uvedený dátum a miesto vystavenia boli reálne možné (neplatná by bola preto zmenka napr. s údajom 30. február, resp. zmenka podpísaná osobou, ktorá v čase vystavenia už nežila). Z uvedeného dôvodu nie je právne relevantné, že žalovaný sa v čase od 20.11.2010 do 19.12.2010 nenachádzal v Banskej Bystrici ako to tvrdil, a napokon aj preukazoval. Zmenka podľa zákona nemusí obsahovať žiadne údaje o vystaviteľovi (v tomto prípade o žalovanom), pretože predpokladom platnosti zmenky je samotný podpis vystaviteľa na zmenke. Zákon nepožaduje podpis osoby oprávnenej zo zmenky (v tomto prípade žalobcu). Pokiaľ aj podpis žalovaného je podľa jeho tvrdení na zmenke neúplný, podľa záveru znaleckého dokazovania ide jednoznačne o jeho podpis. Pre úplnosť odvolací súd upozornil na to, že podobne „neúplne“ je podpísané aj odvolanie žalovaného. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Žalobcovi ako úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si takéto právo neuplatnil a v odvolacom konaní mu žiadne trovy ani nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dňa 13.10.2015 dovolanie, v ktorom uviedol, že zmenku prvýkrát videl na súde, kde mu bola predložená, pričom súdu predložil aj potvrdenie z Bratislavy, že v tom čase bol mimo Banskej Bystrice. Keďže žalobca vypovedal na súde, že s ním bol v telefonickom kontakte, súd požiadal, aby zabezpečil výpis hovorov z mesiaca december 2010, k čomu nedošlo. Žiadal tiež o vzatie odtlačkov zo zmenky, čo sa nestalo. S poukazom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky prešetril jeho prípad, keďže nemôže byť trestaný za to, čo nikdy nespravil a pravda musí vyjsť najaivo.

5. Uznesením č. k. 65CbZm/1/2012-187 z 21. októbra 2015 súd prvej inštancie vyzval žalovaného, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia doplnil svoje dovolanie z 13. októbra 2015, smerujúce voči rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoZm/2/2015-178 z 30. júla 2015 a uviedol, v akom rozsahu napáda rozsudok súdu prvej inštancie, čoho sa ako dovolateľ domáha (t. j. ako má dovolací súd rozhodnúť), doplnil plnomocenstvo pre advokáta, ktorý ho bude v dovolacom konaní zastupovať a predložil dovolanie podpísané týmto advokátom. Na výzvu súdu prvej inštancie žalovaný reagoval podaním z 28. decembra 2015 (č. l. spisu 192), ktorým požiadal o predĺženie lehoty na doplnenie dovolania z dôvodu, že Centrum právnej pomoci požiadal o poskytnutie právnej pomoci a pridelenie advokáta, ktorý jeho dovolanie doplní. V prílohe doručil fotokópiu žiadosti, opatrenú podpisom a odtlačkom pečiatky Centra právnej pomoci - Kancelária Banská Bystrica (ďalej aj „Centrum PP“). Na žiadosť súdu Centrum PP doručilo súdu dňa 30. marca 2016 právoplatné rozhodnutie sp. zn. 5N 1735/2016-KaBB z 15. januára 2016, z výroku ktorého vyplýva, že žiadateľovi M. N. nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci. V spise na č. l. 236 sa nachádza podanie žalovaného označené ako „Dovolanie“. Žalovaný ním napáda rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoZm/2/2015-178 z 30. júla 2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 65CbZm/1/2012-155 z 1. októbra 2014 a uvádza v ňom, že všetko, čo sa nachádza v spisoch, je

veľké klamstvo, nakoľko on nespáchal žiadny skutok a cíti sa byť ukrivdený. Súd v Banskej Bystrici nevyhovel žiadnym jeho požiadavkám, aby pravda vyšla najavo, keďže rodina G. je veľmi známa a „majú pri sebe väčšinu advokátov a sudcov“. Nakoľko sa cíti byť nevinný v celom rozsahu, žiada, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zariadil prešetrenie celého prípadu, ale nie v Banskej Bystrici. Citované podanie žalovaného z 29. septembra 2017 (založené v spise na č. I. 236) dovolací súd posúdil ako doplnenie dovolania z č. I. spisu 186, keďže dovolanie žalovaného z 29. septembra 2017 smeruje proti totožnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoZm/2/2015-178 z 30. júla 2015, ktorý žalovaný napadol dovolaním z 13. októbra 2015.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania v zmysle ust. § 470 ods. 4 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) pred tým, než pristúpil k vecnému preskúmaniu dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zisťoval, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napadnutý rozsudok bol podrobený dovolaciemu prieskumu.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalovaného bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 13. októbra 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2, vety prvej CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Nevyhnutnou procesnou podmienkou v dovolacom konaní je povinné právne zastúpenie dovolateľa, ktoré vyplývalo z ustanovenia § 241 ods. 1 OSP, účinného ku dňu podania dovolania žalovaného. Rovnako aj nový procesný kódex - Civilný sporový poriadok v ust. § 429 ods. 1 vyžaduje v dovolacom konaní povinné zastúpenie dovolateľa advokátom, okrem prípadov uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP s tým, že dovolanie a iné podania musia byť advokátom aj spísané. Ide o osobitné podmienky dovolacieho konania, ktorých nesplnenie má za následok odmietnutie dovolania.

9. V posudzovanom prípade žalovaný ako dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Súd prvej inštancie preto uznesením č. k. 65CbZm/1/2012-187 z 21. októbra 2015 vyzval žalovaného, aby v lehote 10 dní odo dňa jeho doručenia doplnil dovolanie podané proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. júla 2015 tak, že uvedie rozsah, v akom rozsudok odvolacieho súdu napáda, čoho sa ako dovolateľ domáha (resp. ako má dovolací súd rozhodnúť) a zároveň doplní plnomocenstvo pre advokáta, ktorý ho bude v dovolacom konaní zastupovať a predloží dovolanie podpísané advokátom.

10. Dovolateľ napriek výzve súdu prvej inštancie nepredložil súdu plnú moc udelenú advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, pričom o žiadosti žalovaného o poskytnutie právnej pomoci vo veci „Dovolanie voči rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoZm/2/2015-178 z 28. decembra 2015“ rozhodlo Centrum PP rozhodnutím sp. zn. 5N 1735/2016-KaBB z 15. januára 2016 tak, že žiadateľovi M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. X, N. N. nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci.

11. Vzhľadom na to, že žalovaný napriek výzve súdu prvej inštancie z 21. októbra 2015 nedoložil do spisu plnomocenstvo udelené advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, nie je splnená osobitná procesná podmienka dovolacieho konania v zmysle ust. § 241 ods. 1 OSP v znení účinnom v čase podania dovolania a ani v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP, účinného od 1. júla 2016, t. j. v čase doplnenia dovolania žalovaným na základe podania z 29. septembra 2017 (založenom v spise na č. I. 236). Keďže žalovaný ako dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom, pričom dovolanie a ani jeho doplnenie neboli spísané advokátom, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP.

12. Žalobcovi ako úspešnému účastníkovi v dovolacom konaní dovolací súd náhradu trov dovolacieho

konania nepriznal, pretože mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP), pričom dovolací súd vychádzal aj z článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim zásadu procesnej ekonómie (vid'. uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.02.2018).

13. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.